

İŞLETMELERDE İŞÇİ TEMSİLCİLERİNİN KORUNMASI VE ONLARA SAĞLANACAK KOLAYLIKLARA İLİŞKİN SÖZLEŞME

ILO Kabul Tarihi : 2 Haziran 1971

Kanun Tarih ve Sayısı : 25. 11. 1992/3845

Resmi Gazete Yayım Tarihi ve Sayısı : 11. 12. 1992/21432 Mükerrer

Bakanlar Kurulu Kararı Tarih ve Sayısı: 8. 1. 1993 / 93-3967

Resmi Gazete Yayım Tarihi ve Sayısı: 25. 2. 1993 / 21507

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı;

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu'nca 2 Haziran 1971 tarihinde Cenevre'de toplanmaya çağırılmış ve düzenlediği 56' ncı oturumunda,

İstihdam konusunda sendika özgürlüğüne zarar vermeye yönelik her türlü ayrımcılık eylemlerine karşı işçileri koruyan Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkına ilişkin Sözleşme (1949) hükümlerini not ederek, işçi temsilcileri ile ilgili olarak ek hükümler kabul etmenin gerekliliğini dikkate alarak,

Oturumun gündeminde 5 inci maddeyi teşkil eden işletmelerde işçi temsilcilerinin korunması ve onlara sağlanacak kolaylıklara ilişkin çeşitli önerilerin kabulüne karar verdikten sonra,

Bu önerilerin uluslararası bir Sözleşme şeklini almasına karar vererek,

Aşağıda İŞÇİ TEMSİLCİLERİ HAKKINDA SÖZLEŞME olarak adlandırılacak olan bu Sözleşmeyi, 1971 yılı Haziran ayının bu 23 üncü gününde kabul etmiştir.

MADDE 1

İşletmelerdeki işçi temsilcileri, kanunlara toplu sözleşmelere veya yürürlükteki sözleşmelere dayalı diğer düzenlemelere uygun hareket etmeleri koşulu ile işten çıkarma dahil kendilerine zarar verebilecek ve işçi temsilcisi sıfatını taşımalarından veya bu sıfatla faaliyetlerde bulunmalarından, sendika üyesi olmalarından veya sendika faaliyetlerine katılmalarından ileri gelecek her nevi işleme karşı etkili bir korumadan yararlanırlar.

MADDE 2

İşletmelerde işçi temsilcilerine görevlerini hızlı ve etkili biçimde yapmalarına imkan verecek uygun kolaylıklar sağlanır.

Bu hususta ülkenin endüstriyel ilişkiler sisteminin özellikleri ile ilgili işletmenin ihtiyaçları, büyüklüğü ve olanakları göz önünde bulundurulur,

Bu tür kolaylıkların sağlanması, ilgili işletmenin etkin faaliyetini engellemeyecektir.

MADDE 3

Bu sözleşmenin uygulanmasında "işçi temsilcileri" deyimini ulusal mevzuat ve uygulama ışığında;

- a. Ya sendika temsilcileri, şöyle ki; sendikalarca veya bu tür kuruluşların üyelerince seçilen veya atanan temsilciler;
- b. Yada seçimle gelen temsilciler, şöyle ki; ulusal mevzuat veya toplu sözleşme hükümlerine göre işletmenin işçileri tarafından serbestçe seçilen ve ilgili ülkede, sendikalara tanınan özel ayrıcalıklı faaliyetleri içermeyen görevlere sahip temsilciler, anlamına gelir.

MADDE 4

Ulusal mevzuat, toplu sözleşme, hakem kararları veya mahkeme kararları, bu Sözleşmede sözü edilen kolaylıkları ve korunmaya hak kazanacak işçi temsilcileri tipini veya tiplerini belirleyebilir.

MADDE 5

Aynı işletmede hem sendika temsilcilerinin ve hem'de seçilmiş temsilcilerin bulunduğu hallerde, eğer gerekiyorsa, seçilmiş temsilcilerin bulunmasının ilgili sendikaların veya temsilcilerinin durumunu zayıflatacak şekilde kullanılmaması ve ilgili bütün konularda seçilmiş temsilcilerle, ilgili sendikalar ve onların temsilcileri arasında işbirliğini teşvik için önlemler alınacaktır.

MADDE 6

Bu sözleşmenin uygulanması, ulusal mevzuat veya toplu sözleşmelerle veya ulusal uygulamaya uygun diğer herhangi bir yöntemle sağlanabilecektir.

MADDE 7

Bu sözleşmenin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından kaydedilir.

MADDE 8

Bu sözleşme, ancak onama belgeleri Genel müdür tarafından kaydedilmiş olan Uluslararası Çalışma Örgütü üyelerini bağlar.

Bu sözleşme iki üyenin onama belgesi Genel Müdür tarafından kaydedildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girer.

Daha sonra bu Sözleşme, onu onayan her üye için, onama belgesi kaydedildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 9

Bu sözleşmeyi onaylayan her üye, onu, ilk yürürlüğe girdiği tarihinden itibaren on yıllık bir süre sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu Müdürün kaydedeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih, kayıt tarihinden ancak bir yıl sonra geçerli olur.

Bu sözleşmeyi onamış olup'ta onu bundan önceki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl süresince bu madde gereğince feshetmek seçeneğini kullanmayan her üye yeniden on yıllık bir süre için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddedenin içerdiği koşullar içinde feshedebilir.

MADDE 10

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin kaydedildiğini örgüt üyelerine duyururken bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgülü üyelerinin dikkatini çeker.

MADDE 11

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

MADDE 12

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü zaman bu Sözleşmenin, uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun konferans gündemine alınması gereği hakkında karar verir.

MADDE 13

Konferan,sın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni Sözleşme aksini ön görmedi!_i takdirde:

a. Değiştirici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 9. madde dikkate alınmaksızın ve değiştirici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.

b. Değiştirici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu

Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.

Bu Sözleşme, onu onayıpta Değiştirici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için herhalde şimdiki şekil ve içeriğiyle geçerli olmakta devam eden.

MADDE 14

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.